

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficult. 1. Quid fieri possit naturaliter?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

DIFFICULTAS III.

De Componibilitate formarum distinctarum in eodem Subiecto.

Potest esse quaestio, & de eo, quod potest fieri naturaliter, & quod divinitus. Sit:

Punctum Difficultatis I.

Quid fieri possit naturaliter.

DICENDUM est, duas formas totales, seu non subordinatas, non posse naturaliter actuare eandem materiam.

PROB. PRIMO ex Suar. quia altera illa vel adveniret materiae jam actuatae per priorem formam, vel certè concomitanter, & simul cum alia adveniret. Neutro modo id fieri potest. Minor probatur: quia si adveniret altera forma illi priori: ergo non constitueret unum per se, non enim adveniret materiae constitutae in potentia substantiali ad illam, actuata enim priori formâ, est in potentia non nisi accidentali ad aliam formam. Concomitanter etiam illa altera forma non adveniret. Tum quia una forma determinat sibi materiam, ne sit capax aliâs formae, unde etiam videmus, ad adventum unius, expelli aliam. Tum quia materia habet limitatam capacitatem, & vim causandi formas; aliâs si potest informari duabus formis naturalibus, nescio cur non tot simul, quin pluribus? Hæc ratio infundatur principio Aristotelico, quod advenit enti in actu, non advenit per se, sed per accidens; sed si quis negaret hoc principium, non convinceret ratio, adferreque posset instantiam; quia supernaturaliter possunt duae formae substantiales, non subordinatae, uniri eidem materiae, & tamen utraque constitueret unum per se; non posset autem constituere, si verum est prædictum principium: quia potentia obediens non aufert veritatem axiomati.

PROBATUR SECUNDO. Quia unaquæque forma exigit certum qualitarum temperamentum, dispositiones, complexionem, sed hæc temperamenta non possunt esse pluribus formis debita, in eadem numero materia, ergo nec ipsæ formae. Minor prob. quia de se querent sese ad invicem illa temperamenta.

Sed, quid si essent dispositiones illæ merae, disparatae, & non pugnantes secum? quid si in pugnantibus dispositionibus sit æqualitas, & non nisi in ultima non agente ad invicem, diversitas, quantumvis revera in particulari has

dispositiones nominare, nec tales formas, tanquam hoc aliquid, demonstrare possimus.

PROBATUR TERTIO. Quia experientia est, quâ noscimus quasdam formas, non se ad invicem compari, ut formam ligni & ignis, attendendoque ad hanc pugnam, benè inferimus, etiam alias secum pugnare, præcipuè, cum intentio naturæ sit, varietate formarum, quæ se prodat per accidentia, & operationes diversas, mundo providere, quæ provisio non ita perficeretur intra eandem materiam, duabus formis positis.

Sed dici posset, licet se non compatiatur calor & frigus, non sequitur, quod se compati non possint, dulcedo & albedo; ita quamvis aliquæ formæ, non se compatiuntur, non sequitur, quod reliquæ etiam substantiales, compati se non possint. Et licet naturæ intentio sit, providere illâ varietate formarum, sicut providendo de varietate formarum accidentalium, admittit ex mixtura varietatum, v.g. teporem, cur non ex informatione ejusdem materiae, per diversas formas substantiales, non admittet varietatem? Hæc circa rationes communes.

CONFIRMATUR nihilominus Conclusio. Illæ formæ, vel essent tales, ut unaquæque sufficiat ad informandam materiam se sola, vel non essent sufficientes: si non essent sufficientes, ergo non procedit de illis Conclusio; hæc enim formæ, jam non essent totales; de quibus procedit Conclusio, sed essent subordinatae; Si autem sunt sufficientes, ergo alterutra foret otiosa: quamvis enim in causa efficiendi, benè possumus ponere attemperationem concursus, ut detur locus, etiam alteri ejusdem ordinis coefficienti; sed talis attemperatio in causa formali, nulla datur, cum causalitas causæ formalis in compositum, perficiatur ipsâmet entitate formæ, dantis se in partem, non apparet autem, quomodo entitas seipsam diminuere, attemperareque seipsam possit.

OBJICITUR PRIMO in ferrô ignito, est & forma ferri, & simul forma ignis: ergo naturaliter unam materiam possunt informare duæ formæ. Antecedens probatur, est illæ forma ferri, quia reducit se ad pristinum frigus, ferrum, quæ reductio, non in materiam, ergo in formam substantialem ferri reducenda est. Quod illæ sit forma ignis, probant accidentia debita formæ ignis, quæ illæ reperiuntur.

RESPOND. Intra poros ferri non continetur forma ferri, & intra hos poros est forma ignis: quamvis enim ferrum sit densum, propter tamen nimiam activitatem, & subtilitatem igni debitam, insinuat se in poros illius, & quia ex omni parte canderet: & licet concedatur, pauciores esse poros in ferro, quam in

in carbone, nihilominus magis urit ferrum, quia in illo recipiuntur, & concentrantur plures gradus caloris, neque enim ferrum, de facili igniri & calefieri potest: deinde proficitur hæc major uis, à pluribus exhalationibus & crassioribus, repertis in ferro, & incensis. Cæterum continetur etiam forma ignis, in aliquibus partibus ferri, sed expulsa forma ferri, hinc aliqua illius partes ita decidunt & ustulantur, ut nunquam se reducant ad pristina accidentia ferri, quod ostendit, expulsa fuisse formam ferri.

OBJICITUR SECUNDO. Possunt plures formæ accidentales, in eadem parte materiæ recipi; ergo & plures totales substantiales recipi poterunt, in eadē parte materiæ.

RESPOND. PRIMO. Disparitatem esse, quia una forma substantialis, potest esse sufficiens ad plura munia, v. g. in homine, intelligendi, volendi, sentiendi, vegetandi; cum autem una forma accidentalis, non sit sufficiens ad plura munia, hinc albedo, non nisi dealbat, & non extendit, ideo materia pluribus formis accidentalibus indigebit.

CONTRA est, quamvis anima rationalis sit sufficiens ad plures actus, se concernentes, non tamen ad actus, se non concernentes: cur ergo locum nō dabit illi formæ, quæ possit illos actus exercere.

RESPOND. SECUNDO. Disparitatem esse: quia substantialis forma est perfectior, non erit ergo valida argumentatio, ab imperfectiori ad perfectius.

CONTRA; ab imperfectiori ad perfectius, non valet argumentatio viâ negationis, sed tenet in multis viâ affirmationis. Cur ergo etiam in præsentī non tenebit?

RESPOND. TERTIO. Disparitatem esse, quia una forma accidentalis non est sufficiens ad informandam materiam, constituendumque compositum per accidens; sufficiens autem est unaquæque forma totalis, ad informandam substantialiter materiam.

PROBATIO hujus conclusionis, ejusque defensio, inde habet difficultatem; quia non possumus ostendere claram implicantiam, & ex vi substantialis, qua talis formæ, petitam, quod in alio rerum ordine, non possit fieri naturaliter, ut una materia informetur duabus substantialibus formis; non demonstramus item, quod sit materia determinata, non nisi ad unam formam, præcipuè casu, quō non exigantur dispositiones contrariæ.

OBJIC. TERTIO. Potest esse una forma in pluribus materiis, ergo & plures formæ in eadem materia.

RESPOND. Negand: Antecedens, quia hōc ipso illa forma esset in pluribus locis, vel esset apta esse, vi illius unionis; nullum autem Ens in pluribus locis, suppono, adæqua-

tis, potest esse, immo nec successive, potest esse eadem forma in pluribus materiis, quia aliàs frustra essent generationes de novo, possent enim tantum antiquæ formæ reiteratō induci; necesse item esset unā formā separatā, omnes saperari, nam naturaliter forma materialis, non potest esse sine subiecto: nec potest una, cum altera, simul informare, ergo deberet illam expellere, propter easdem rationes, expulsa deberet aliam expellere, & sic de cæteris. Sed sit:

Punctum Difficultatis II.

An possint divinitus plures formæ totales esse in eadem Materia.

DICENDUM est, *Possē*: Ita Scotistæ, & cum illis Svar: disp. 15. Sect. 10. n. 60. & ordinariè alii Nostri, contra Thomist. & nostrum Vasques.

PROB. PRIMO, Quia in hōc nulla implicantia.

PROBAT SECUNDO Hurtad: potest divinitus simul existere in eodem subiecto calor summus, & summum frigus: Ergo & formæ substantiales, tam contrarias qualitates requirentes, possunt esse simul. Rursus, possunt divinitus duo corpora esse in eodem loco, ergo & duæ formæ.

PROBAT TERTIO Mastrius. Potentia materiæ non est determinata, tantum ad unam formam, unde, cum unam recipit, adhuc retinet capacitatem ad alias, non tamen eam potest simul recipere, quia una forma aliam expellit: ergo tota ratio, cur simul non possint esse duæ formæ in una materia, non est referenda in intrinsecam exigentiam materiæ, sed provenit hoc ex parte formarum. Hōc positō, ita ulterius urget. Effectus formalis primarius formæ, est actuare materiam, secundarius autem est expellere formam aliam: sed hic effectus secundarius impediri potest, sicut & effectus secundarius quantitatis.

RESPOND. Non omnes effectus secundarios impediri posse, nam, v. g. ad positivam entitatem hominis, sequitur hoc secundarium, nempe negatio lapidis, & tamen hoc DEUS impedire potest.

CONTRA. Tum quia cur non ad classenz impedibilium revocari debet expulsio formæ? Tum quia aliud est secundarium prædicatum posse impediri, & aliud, secundarium effectum: prima propositio est falsa; quia, cum secundarius conceptus sit idem realiter cum primo, solumque ratione differunt, si ponitur unum, debet poni & aliud, jam autem secundarius effectus non est idem reali-